

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

**Základní škola Nové Město nad Metují,
okres Náchod**

Adresa: Komenského 15, 549 01 Nové Město nad Metují

Identifikátor školy: 600 093 972

Zřizovatel: Město Nové Město nad Metují, Husovo náměstí 1225, PSČ 549 01

Školský úřad Náchod, Kladská 1092, 547 01 Náchod

Termín konání orientační inspekce: 10. - 12. květen 2000

Čj.	093 199/00-5073
Signatura	oi3ct104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Nové Město, Komenského ulice, je úplnou základní školou s právní subjektivitou (od 1. září 1993). Sdružuje základní školu a školní družinu. V letošním školním jsou v osmnácti třídách zapsáni 452 žáci, čtyři oddělení školní družiny navštěvuje 100 žáků.

Výuka všech ročníků je uskutečňována podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 120 35/97-20.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Předměty prvního stupně - první až čtvrtý ročník

Hodnocení kvality vzdělávání vychází celkem z osmi uskutečněných hospitací ve všech třídách prvního až čtvrtého postupného ročníku. Navštíveny byly čtyři hodiny českého jazyka, dvě hodiny matematiky a po jedné hodině přírodověda a prvouka. Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá učebnímu plánu deklarovaného vzdělávacího programu, učitelky mají vypracované tematické plány. Na základě hospitací, namátkové kontroly třídních knih a žákovských prací lze konstatovat, že učební plány jsou dodržovány, nedochází k obsahové duplicitě, kontinuita mezi jednotlivými ročníky je zajištěna a probírané učivo je téměř ve všech třídách v souladu s časovým rozvržením. Časový posun byl zaznamenán pouze ve třídě 2.A, kde je učivo matematiky probíráno asi s měsíčním zpožděním.

Výuka je zajištěna učitelkami s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný typ školy, jedna z nich má ukončené vzdělání pro druhý stupeň základní školy. Vyučující byly na hodiny dobře připravené, vyučovací jednotky měly stanovené cíle, které se během hodin podařilo splnit. Úroveň hodin však byla značně rozdílná. V některých třídách se žáci nebyli schopni na svoji práci plně soustředit, pracovat se zaujetím a dodržovat běžné společenské návyky. Jinde pracovali naopak soustředěně, dodržovali stanovená pravidla komunikace, o výuku jevíli značný zájem.

Učebny jsou pro výuku vhodné, prostorné, jsou ale vybaveny zpravidla pouze jedním velikostním typem žákovských lavic a židlí. Třídy jsou doplněny množstvím vlastních pomůcek vyučujících, nástěnkami, obrazovým materiálem a nejzdařilejšími žákovskými pracemi. Použití didaktické techniky nebylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno. Členění hodin a tempo výuky odpovídalo zásadám duševní hygieny, hodiny byly pestré střídáním činností žáků, odpočinkové relaxační chvíle byly v některých třídách zařazeny. Opomíjením úvodních a závěrečných částí (se zopakováním a shrnutím učiva), stavba hodin ve většině tříd postrádala jasnou strukturu. V průběhu výuky byli žáci dostatečně a vhodně motivováni, při hodnocení byly respektovány jejich individuální dispozice, oceňována byla snaha a pokrok žáků.

Klasifikace byla zaznamenána v jedné navštívené hodině, v ostatních hodinách paní učitelky hodnotily žáky v průběhu hodin slovně, pochvalou, povzbuzením, důraz byl dáván na pozitivní stimulaci. Vzhledem k tempu probírané látky nebyl v hodinách vytvářen dostatečný prostor k vyjadřování vlastního názoru žáků. V některých třídách se učitelky spokojovaly pouze s jednoslovnými odpověďmi žáků, naopak v některých od žáků vyžadovaly souvislejší jazykový projev. V naprosté většině tříd byly vyučující pro žáky přirozenou autoritou, kterou žáci uznávali a přijímali. Vztahy mezi vyučujícími a žáky byly založeny na vzájemné úctě a respektování se. Pouze v jedné z navštívených tříd byly ve způsobu výuky patrné prvky podle projektu Obecná škola. V ostatních třídách se výuka neodlišovala od tzv. „klasického“ vyučování podle učebních osnov Základní škola.

Plánování, příprava výuky a personální podmínky výuky jsou vzhledem ke vzdělávacímu programu hodnoceny jako vynikající. Materiální podmínky, psychohygienické podmínky, interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky jsou hodnoceny jako velmi dobré. Organizace, formy a metody, motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako dobré.

Celkově je kvalita průběhu vzdělávání v prvním až čtvrtém ročníku hodnocena jako dobrá.

Matematika a informatika

Hospitace byly uskutečněny celkem ve čtyřech hodinách matematiky a to ve všech ročnících a u všech čtyř vyučujících. Hodiny informatiky byly navštíveny v sedmém a devátém ročníku u obou vyučujících.

Hodinová dotace matematiky je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Obecná škola, časové rozvržení odpovídá navrženým učebním osnovám. Tematické plány všech vyučujících tohoto předmětu jsou strukturovány podle celků, obsahují odkazy na časové plnění učiva. Kontrolou třídních knih a shlednutím probíraného učiva při hospitacích bylo zjištěno celkové plnění tematických plánů. Menší zpoždění oproti časovému plánu bylo zjištěno ve třídě 9.B. Kontinuita výuky v jednotlivých ročnících je ošetřena určením garanta a spoluprací vyučujících matematiky. Z nabídky v rámci posílení výuky, kterou umožňují učební osnovy, si žáci v šestém ročníku mohou zvolit matematická praktika, jako volitelný předmět pak od sedmého ročníku informatiku.

Personální podmínky výuky matematiky jsou příznivé, všichni vyučující tohoto předmětu mají požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost. Při naplněnosti školních prostor je i odborná pracovna matematiky použita jako kmenová třída. Výuka probíhá také v jednotlivých třídách, které jsou podstatně hůře vybavené. Z hlediska psychohygieny lze považovat podmínky, za kterých byly hospitace uskutečněny za ztížené. Ve třídách je hlučno, velké teplo, dobré nejsou ani světelné podmínky. Pro materiální podporu výuky jsou v kabinetě pomůcky v dostatečném množství a sortimentu. Učebnice jsou používány jednotné (vydavatelství Prometheus), doplněné sbírkami úloh. V odborné pracovně bylo využíváno při výuce šest starších počítačů převážně při procvičování učiva. Dalším kladem této pracovny je nový nábytek, množství nástěnných tabulí a obrazů, trojrozměrných modelů.

Navštívené hodiny byly dobře připravené, měly jasně stanovený cíl, přehlednou strukturu. Pokyny vyučujících byly jasné, stručné, s důrazem na přesnost formulací. V průběhu hodin byly střídány formy a metody práce za přiměřeného tempa a podpory názoru. Žáci pracovali společně, procvičovali základní početní úkony formou diktátu, dostatečný prostor byl věnován samostatné práci s individuální pomocí učitele. Citlivě bylo zadání úkolu diferencováno tak, aby mohli jednotliví žáci uplatnit své schopnosti a vlastní tempo práce.

Pozitivní hodnocení v průběhu hodiny žáky motivovalo k jejich aktivitě a dobrému přístupu k práci. Vzájemná komunikace učitelů a žáků se vyznačovala otevřeností, respektováním dohodnutých pravidel a věcně správnými formulacemi. Písemný projev drtivé většiny žáků je velmi pěkný. Žáci pracovali aktivně, atmosféra hodin byla pracovní, efektivita vysoká. Úvodní motivační rozhovor a závěrečné shrnutí a zhodnocení bylo pozorováno jen v jednom případě.

Informatika je v plánu školy zařazen jako volitelný předmět pod názvem Základy práce s počítačem v jednododinové týdenní dotaci v sedmém, osmém a devátém ročníku. Tematické plány obou vyučujících jsou rozčleněny na jednotlivé okruhy a časově rozpracovány. Kontrolou třídních knih a vlastními hospitacemi bylo zjištěno jejich obsahové i časové plnění. Vybavení odborné učebny umožňuje plnit stanovené úkoly, tj. pracovat v operačním systému WINDOWS na síti má 15 počítačů řady 486 s jedním řídicím typem Pentium. Žáci se postupně seznamují se základními prvky počítače, jejich hardware a software, textovými

editory WORD a Corel, tabulkovým editorem EXCEL a grafickým POWER POINT, s použitím INTERNETU a elektronické pošty. Teoretické poznatky využívají při vlastní práci na projektech typu pozvánky, objednávky, návrhu na CD, prezentace na volné téma.

Podmínky pro dodržení psychohygienických zásad při výuce jsou příznivé. Pracovna je prostorná, vybavená odpovídajícím počtem počítačů. Oba vyučující mají odbornost blízkou předmětu, jeden absolvoval kurz výuky informatiky organizovaný Centrem vzdělávání v Náchodě.

Průběh navštívených hodin byl věcný, pokyny vyučujících stručné, přesné. Žáci měli možnost pracovat každý u jednoho počítače. Jejich práci vyučující organizovali, korigovali, poskytovali individuální pomoc. Vzájemná komunikace byla věcně správná, založená na vzájemné důvěře. Efektivita navštívených hodin byla vysoká, atmosféra příjemná, pracovní.

Plánování a příprava výuky je hodnoceno jako vynikající. Personální a materiální podmínky výuky jsou velmi dobré, psychohygienické podmínky dobré. Organizaci, formy a metody výuky, motivaci a hodnocení, stejně jako interakci a komunikaci hodnotí inspekce jako velmi dobré.

Celkově je úroveň výuky matematiky a informatiky hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodovědné předměty

V této skupině předmětů byla hospitována výuka přírodopisu, fyziky a chemie na druhém stupni v celkovém počtu 9 vyučovacích jednotek. Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů uvedených ve vyučovacím programu Obecná škola. Časová dotace hodin pro všechny sledované předměty je v souladu s učebním plánem, v konkrétních úpravách plánu jsou respektovány povolené změny. Minimální hodinové dotace předmětů jsou posíleny buď navýšením počtu hodin teoretické výuky (zařazením předmětu prohloubeného výkladu) nebo zavedením volitelného předmětu přírodovědné praktikum příslušného zaměření. Tyto úpravy jsou provedeny promyšleně ve vztahu k povaze a obsahu učiva jednotlivých předmětů.

Všichni vyučující mají zpracovány tematické plány, obsahově navazující na přehled učiva uvedeného v učebních dokumentech. Úroveň těchto plánů je rozdílná. Jednotlivá zpracování se liší především ve způsobu rozpracování dílčích tematických celků, někde schází logická návaznost a dodržení kontinuity mezi jednotlivými ročníky. V plánech pro teoretickou výuku chybí rovněž přehled námětů plánovaných laboratorních cvičení pro daný školní rok. Tematické plány tvoří vyučující individuálně, ve škole není ustavená příslušná metodická komise.

Materiálně technické podmínky výuky přírodovědných předmětů jsou nadstandardní. Vedle kvalitně vybavených odborných kabinetů a sbírek jsou k dispozici i odborné učebny - učebna přírodopisu a chemie a učebna fyziky. Učebny jsou dostatečně prostorné, jsou vybaveny vhodnými pracovními stoly, které umožňují provádění jednoduchých laboratorních činností a žákovských pokusů. Ve fyzikální učebně je do lavic rozveden elektrický proud. U svorek chybí označení velikosti napětí. Obě učebny mají pěknou, účelově orientovanou vnitřní výzdobu. Jsou vybaveny zpětným projektorem a televizním přijímačem. Dílčí nevýhodou je skutečnost, že z důvodů nedostatku tříd slouží odborné učebny zároveň jako kmenové třídy. Základní psychohygienické požadavky pro výuku jsou splněny, učebny působí příjemným estetickým dojmem. Nevýhodou je jejich umístění směrem k rušné městské komunikaci.

Všichni vyučující sledovaných předmětů splňují požadované kvalifikační požadavky pro výuku jednotlivých předmětů. Tato skutečnost se projevila kvalitní odbornou úrovní sledovaných hodin. Rovněž po metodické i didaktické stránce nebyly zjištěny žádné zásadní nedostatky. Vyučující využívali různé formy a metody práce. Frontální opakování na začátku i ke konci

hodiny ústní nebo písemnou formou bylo motivující, efektivní, časově přiměřené. Předávání nového učiva probíhalo nejčastěji výkladem vyučujícího s častou komunikací a aktivizací žáků. Všechny hodiny se vyznačovaly názorností. Zejména při výuce přírodopisu bylo využito řady učebních pomůcek (obrazy, vycpaniny, přírodní materiál). Žáci byli v průběhu výuky vedeni k práci s učebnicí a k samostatnému vyvozování závěrů. Motivace prolínala celou výukou, ve výkladu vyučujícího, vhodnou volbou a množstvím zajímavých učebních pomůcek a ukázek či soutěžními formami výuky. Dílčí žákovské projevy a odpovědi byly často hodnoceny pochvalou, ojediněle byly klasifikovány známkou. Výuka ve vyšších ročnících postrádala ústní zkoušení a samostatný slovní projev žáků. Ze strany vyučujících bylo vytvářeno jen málo příležitostí pro vytváření dovedností a schopností samostatného věcného slovního vyjadřování žáků. Zápisy v sešitech byly vedeny většinou úhledně a přehledně, domácí cvičení i úprava poznámek byly vyučujícím kontrolovány. Průběh sledovaných praktických cvičení byl z hlediska náročnosti, bezpečnosti i obsahu učiva vhodně volen. Laboratorní vybavení umožňovalo práci žáků ve dvojicích, organizace i časové rozvržení dovolovaly žákům bez obtíží zvládat plnění zadaných úkolů a současně sledovat pokyny vyučujícího. Výuka ve všech sledovaných hodinách probíhala za aktivní účasti žáků, měla dobré pracovní tempo, cíle hodin byly splněny. Ve výuce fyziky a chemie byla jen omezeně používána jednoduchá zobecňující schémata, někdy chyběla konkretizace obecného jevu formou příkladů.

Na základě provedených hospitací je plánování a příprava výuky sledovaných předmětů hodnoceno jako velmi dobré, personální i materiální podmínky jsou hodnoceny jako vynikající, psychohygienické podmínky jako velmi dobré, organizace, formy a metody výuky rovněž jako velmi dobré. Motivace a hodnocení je na velmi dobré úrovni, interakce a komunikace má vynikající úroveň.

Celkově je úroveň výuky sledovaných přírodovědných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Výtvarná výchova

Počet hodin výtvarné výchovy v učebním plánu školy odpovídá vzdělávacímu programu Obecná škola. Dvě hodiny týdně jsou zařazeny v šestém a sedmém ročníku, jedna hodina týdně v osmém a devátém ročníku. Tematické plány jsou zpracovány pečlivě, jednotlivé projekty jsou rozvrženy dobře časově s ohledem na jejich vhodnost pro roční období. Po obsahové stránce jsou plány v souladu s učebními osnovami jmenovaného vzdělávacího programu. Návaznost v jednotlivých ročnících je dodržena dobrou spoluprací vyučujících a prostřednictvím určeného garanta pro daný předmět.

Personální podmínky jsou v této škole velmi příznivé, oba vyučující výtvarné výchovy splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku tohoto předmětu. Odborná učebna je dostatečně prostorná, vhodně uspořádaná, kabinet s pomůckami a potřebami je vedle učebny. Jeho velikost a vybavení umožňuje kvalitní přípravu a zajištění výuky po stránce materiální. Výsledky práce žáků jsou prezentovány v některých třídách, v této odborné učebně, na chodbách a jsou součástí výzdoby celého interiéru školy. Ten celkově působí vkusně, esteticky a svědčí o zodpovědném přístupu učitele výtvarné výchovy k tomuto důležitému aspektu prezentace školy.

Hospitace byly uskutečněny ve všech ročnících druhého stupně u obou vyučujících a to celkem v šesti vyučovacích jednotkách. Společným znakem jinak rozdílných typů hodin byla velmi dobrá připravenost po obsahové, materiální a formální stránce, vysokou odborností výuky a profesním zaujetím obou učitelů. Ve třech hodinách žáci pokračovali v práci na projektu resp. na úkolu do vypsání soutěže, v dalších byl průběh mnohem pestřejší. Dominovala úvodní motivace a velmi nenásilně vedená beseda o umění s následnou vlastní prací žáků.

Velmi zdařile bylo užito regionálního bohatství v oblasti stavitelství, sochařství i malířství. Při vlastní práci prokazovali žáci dobré dovednosti, pracovali s různými výtvarnými materiály. Z výtvarných technik byly použity malba, kresba, voskové sgrafito a prostorové vytváření z papíru. Technické připomínky a korekce ze strany vyučujících byly citlivé, taktní, žákům byl ponechán dostatečný prostor pro uplatnění individuálních tvůrčích schopností. Vzájemná komunikace byla věcná, otevřená, atmosféra hodin pracovní, klidná. Výsledky práce byly vyučujícími v závěru hodin zhodnoceny.

Všechny sledované složky výuky, tj. plánování a příprava výuky, podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace, jsou hodnoceny stupněm vynikající.

Celkově je úroveň výuky výtvarné výchovy hodnocena jako vynikající.

Tělesná výchova

Tělesná výchova je vyučována v dvouhodinové týdenní dotaci ve všech ročnících, od šestého ročníku probíhá odděleně, chlapci a děvčata se vyučují zvlášť. Učitelé mají učivo rozplánováno do tematických plánů, které vyhovují potřebám výuky, ty jsou přizpůsobeny podmínkám školy a zařazením atraktivních sportů odpovídají modernímu pojetí výuky předmětu. Namátkovou kontrolu tematických plánů bylo zjištěno, že v případě rozvržení učiva chlapců se v tomto plánu jedná spíše o formální výčet činností.

Pro výuku předmětu má škola velmi dobré personální podmínky (dva ze tří vyučujících splňují požadavek odborné a pedagogické způsobilosti, třetí vyučující má odbornost pedagogickou). Škola má k dispozici pouze vlastní malou tělocvičnu a ke cvičení využívá tělocvičny Základní školy Nové Město nad Metují - Malecí. V případě příznivého počasí je nejčastěji využíváno hřiště a park u Sokolovny, pouze pro měření lehkotletických výkonů Všesportovní stadion armádního generála Klapálka. Jeden měsíc v zimním období je věnován bruslení a lednímu hokeji (zimní stadion TJ Spartak Nové Město nad Metují v Krčíně), zpravidla v březnu je jeden měsíc vyčleněn na plavání v krytém bazénu. Malé školní hřiště slouží především pro výuku tělesné výchovy žáků prvního stupně a pro činnosti školní družiny.

Škola se každoročně účastní různých okresních a oblastních soutěží, sama pořádá školní sportovní soutěže a utkání.

Sledována byla výuka šesti vyučovací jednotek povinné tělesné výchovy chlapců a dívek šestého a sedmého ročníku na hřišti u Sokolovny. Žáci mají zažity správné bezpečnostní návyky při přechodu vozovek na hřiště, jejich chování bylo bezproblémové, přístup k předmětu je vesměs kladný. Učivo bylo vždy zvoleno přiměřeně vzhledem k věku žáků a jejich tělesným předpokladům. Organizace, formy a metody výuky byly vedeny s ohledem na psychohygienické a bezpečnostní zásady. Pořadovost u žáků byla v souladu s učebními požadavky, sportovní výkonnost jednotlivě posuzovaných skupin chlapců i děvčat lze označit za dobrou. Sledované hodiny se vyznačovaly značnou efektivitou ve všech fázích cvičebních jednotek. Psychohygienické podmínky výuky byly, především v poledních hodinách, negativně ovlivněny značným teplem a především přílišnou prašností povrchu hřišť. V každé vyučovací jednotce byl v závěru hodin zařazen vytrvalostní běh v parku. Hodiny dívek v sedmém ročníku byly využity vysoce efektivně, vhodně byly střídány herní činnosti s lehkotletickou přípravou. Technické prohřešky v herních činnostech byly vyučující průběžně a citlivě korigovány, vhodně bylo používáno tělocvičné názvosloví. Chlapci sedmého ročníku měli vyučovací jednotky zaměřeny především na hru - baseball a jednu z lehkotletických disciplín - skok daleký. Za pozitivní je označeno, že se výuky účastnili i někteří chlapci, kteří měli tzv. volné hodiny.

Velmi příznivé pro provozování tělesné výchovy jsou počty jednotlivých skupin, neboť ve sledovaných skupinách bylo maximálně patnáct cvičících žáků.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako vynikající. Personální podmínky výuky, materiální podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kvalita sledované výuky tělesné výchovy je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň vzdělávání ve sledované skupině předmětů je hodnocena celkově jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé plánování zpracoval ředitel školy v písemné podobě v dokumentu **Koncepce rozvoje školy**. V tomto plánu jsou uvedeny pohledy na materiálně-technické a personální zabezpečení, velká pozornost je věnována vzdělávání žáků, jejich zájmové činnosti a představě o prezentaci školy na veřejnosti. Na základě tohoto dokumentu byl na začátku školního roku pedagogickou radou schválen roční plán práce, který je pracovním materiálem a z něho vychází měsíční plány už s konkrétními úkoly pro jednotlivé pracovníky.

Prioritou v oblasti výchovně vzdělávací je zajištění kvalitní připravenosti žáků k dalšímu studiu. Využitím volitelných a nepovinných předmětů docílit dobré dovednosti žáků v práci s výpočetní technikou a kvalitních jazykových znalostí žáků. Jsou to cíle reálné, na kterých se pedagogové aktivně podílejí. Škola se v letošním školním roce zapojila do programu Evropské unie SOCRATES - COMENIUS, ve kterém jsou žáci členy mezinárodního týmu. Přírodopisné téma pro letošní rok budou zpracovávat v cizím jazyce, součástí programu jsou zahraniční studijní pobyty žáků a pedagogů. Jazykové předpoklady žáci získávají už od prvního ročníku v kroužku cizího jazyka, od čtvrtého ročníku je cizí jazyk zařazen jako povinný do učebního plánu. Od šestého ročníku si mohou žáci zvolit další cizí jazyk. Tuto možnost vítají rodiče, při výběru je zájem o anglický a německý jazyk v poměru 2:1. Podporu pro tyto aktivity nachází vedení školy u zřizovatele, Školského úřadu Náchod a Rady školy.

Zároveň ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálním pedagogickým centrem a střediskem výchovné péče škola zajišťuje péči o žáky se specifickými poruchami učení při překonávání jejich potíží.

Na tvorbě a plnění plánu se podílí všichni pracovníci. Systém předmětových komisí není zaveden, nahrazuje jej písemné určení správcovství sbírek, přidělení dalších povinností a stanovení garantů pro jednotlivé předměty. Učební plán školy pro letošní školní rok je v souladu s příslušnými dokumenty uvedeného vzdělávacího programu. Z přidělených hodin matematiky a českého jazyka je jedna hodina dělena. Dále je využita možnost posílené hodiny výuky chemie a přírodopisu. V nabídce volitelných předmětů jsou zastoupeny literární výchova, technická výchova a pěstitelská výchova, praktika z matematiky, fyziky, chemie, přírodopisu a dějepisu-zeměpisná praktika a základy práce na počítači.

V letošním školním roce je evidováno celkem 69 žáků s poruchami učení. Podle individuálních plánů se jejich reedukaci věnuje osm dyslektických asistentek.

Rozsah a účelnost plánování má vzhledem k velikosti školy velmi dobrou úroveň.

Organizování

Organizační zabezpečení školy je uvedeno v materiálu ředitele školy **Organizace školního roku 1999/2000**, ve kterém jsou uvedeny termíny všech prázdnin, pedagogických rad, rodičovských schůzek, provozních porad a zápis žáků do prvního ročníku. Na začátku nového školního roku jsou na srpnové zahajovací poradě všem zaměstnancům školy písemně přiděleny jejich kompetence, kopie jsou uschovány u ředitele školy. Kromě těchto materiálů jsou vymezeny pracovní náplně zástupce ředitele školy, výchovného poradce a třídních učitelů.

Provoz školy po technické stránce zajišťuje hospodárka školy, školník a uklízečky. Počet správních zaměstnanců vyhovuje potřebám školy.

Řád školy obsahuje práva žáků, chování žáků, docházku do školy, zacházení se školním majetkem, učebnicemi a školními pomůckami, vnitřní režim školy, práva, připomínky a podněty rodičů.

Vzhledem k značnému počtu dojíždějících žáků a z důvodu nedostatečné dopravní obslužnosti do okolních obcí ředitel školy každoročně žádá MŠMT ČR o udělení výjimky z délky přestávek. Pro školní rok 1999/2000 se jedná o možnost krátit přestávky po třetí a páté vyučovací hodině z deseti na pět minut. Ministerstvo školství žádosti ředitele školy vyhovělo dopisem ze dne 16. 8. 1999 pod čj. 26 993/99 - 2.

Informace jsou rodičům předávány ústně na osobních jednáních podle potřeby, pravidelná setkání rodičů s učiteli se uskutečňují dvakrát ročně, dále mohou rodiče využívat k návštěvě školy konzultační hodiny ve stanovených dnech. Od příštího školního roku počítá vedení školy se zavedením dalších dvou konzultačních dnů. Děti mohou své připomínky písemně vyjádřit prostřednictvím **Schránky důvěry**, rodiče při třídních schůzkách třídním učitelům nebo Radě školy. Ta pracuje při škole druhým rokem, celkem má devět členů.

Ve školní budově je dostatek nástěnných tabulí s množstvím informací pro žáky, rodiče i zaměstnance.

Dále je vypracován materiál **Vnitřní program a aktivity školy**, ve kterém jsou uvedeny tyto aktivity: plavecký výcvik, bruslení v rámci tělesné výchovy, kulturní akce, exkurze, vystoupení školní družiny, školní akademie, soutěže, soutěže v rámci ŠD, další vzdělávání pedagogických pracovníků, péče o zdravotně postižené žáky. Tento materiál je pouze rámcovým přehledem jednotlivých akcí, chybí mu upřesnění termínů a konkrétní zabezpečení zodpovídajícími pracovníky.

Spolupráce s ostatními subjekty - městským úřadem, školským úřadem, českou školní inspekcí a pedagogicko - psychologickou, je podle potřeby zajišťována vedením školy, výchovnou poradkyní popř. třídními učiteli.

Při udělování výchovných opatření ředitel školy postupuje v souladu s § 13 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole. Potřebné informace zákonným zástupcům žáků jsou prokazatelným způsobem oznámeny. V průběhu tohoto školního roku byl vedením školy zpracován a pedagogickou radou schválen vnitřní **Klasifikační řád**. Vychází z vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Je podrobný, stanovuje obecné zásady, a také konkrétní pokyny k získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci. Zvláště si všímá klasifikace v prvním ročníku, hodnocení chování a zohledňování žáků se specifickými poruchami učení. V závěru připomíná možnost alternativních forem hodnocení.

Ředitel školy využívá podněty a připomínky pracovníků školy, jeho rozhodnutí jsou jednoznačná, konkrétní, adresná a včasná.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

K vedení pracovníků jsou využívány osobní rozhovory, jednání pedagogických rad a provozních porad.

Operativní řízení je podpořeno stručnými měsíčními plány práce školy, v kterých jsou zařazovány a upřesňovány termíny pedagogických i provozních porad, termíny mimořádných sportovních, kulturních akcí, organizovaného kontaktu s rodiči, popř. informace organizačního charakteru.

Ředitel školy a jeho zástupkyně používají při vedení pracovníků demokratický způsob jednání. Ve styku s rodičovskou veřejností i Radou školy reaguje na připomínky, požadavky a návrhy ze strany rodičů, tyto informace přenáší prostřednictvím porad i individuálního jednání na ostatní pracovníky. V letošním školním roce je plánován poprvé Den otevřených dveří, kdy bude mít veřejnost možnost návštěvy ve vyučování.

Důraz je kladen ze strany vedení na osobní kontakt s pracovníky. Pro přenos informací a pokynů slouží informační nástěnky v obou sborovnách, písemné informace pro třídní učitele jsou vkládány i do povinné školní dokumentace.

Vedení pracovníků směřující ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu je realizováno předkládáním obecných závěrů z kontrolní a hospitační činnosti, které jsou projednávány na jednáních pedagogických rad, jak vyplývá z předložených zápisů. Metodická sdružení a předmětové komise nejsou ve škole zřízeny, jediným poradním orgánem je pedagogická rada, která se schází cca pětkrát ročně. V letošním školním roce již proběhla šestkrát, vzhledem k mimořádné situaci ve škole. Program jednotlivých jednání vyplývá z potřeb vedení školy, je zapisován věcně. Zápisy však nejsou vedeny protokolárním způsobem, chybí závěry a usnesení s odpovědností jednotlivých pracovníků a uvedením termínu plnění úkolů.

Péče o začínající a nekvalifikovanou učitelku je zajištěna, obě mají přiděleny uvádějící učitelky, s kterými jsou v pravidelném styku. Jejich činnost není písemně dokladována.

Pro osobnostní i znalostní rozvoj žáků je využíváno dalších zájmů a schopností vyučujících. Jedná se především o přidělení výuky předmětů mimo odbornou způsobilost vyučujících, organizaci různých soutěží, sportovních akcí i ostatních mimoškolních aktivit. Iniciativa vyučujících je vyhodnocována a oceňována morálně a dle možností i finančně.

Byly předloženy materiály školy Vnitřní platový předpis platný od 1. 1. 1999 s dodatkem od 1. 1. 2000 a Kritéria hodnocení pracovníků při vyplácení nadtarifních složek platu s platností od 1. 9.1998, se kterými jsou všichni seznámeni. Ve škole není zřízena odborová organizace, proto pracovní a organizační záležitosti (rozvrh, pracovní řády atd.) jsou projednávány na poradách vedení se zaměstnanci. Z pravidelných ústních hodnocení pracovníků, se odvíjejí finanční hodnocení jako nenároková složka jejich platu.

Další vzdělávání pracovníků je vedením školy podporováno. Vychází především z nabídky Centra vzdělávání v Náchodě a Pedagogického centra v Hradci Králové. Překážkou bývá nevhodný termín vzdělávacích akcí (pracovní dny dopoledne) a někdy i vysoká cena. Proto se na akcích, které chtějí pedagogové celé absolvovat, finančně sami podílejí. Pracovníci, kteří se vzdělávacích akcí zúčastňují, mají získané znalosti předávat svým kolegům. Sebehodnocení školy se provádí jedenkrát ročně a je podkladem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Škola v letošním školním roce využije ke zjišťování výsledků práce žáků 5. ročníků vlastní srovnávací testy, pro žáky 9. ročníků byly využity testy Kalibro.

Ke zvýšení efektivity této oblasti je postrádáno větší zapojení pedagogických pracovníků do ovlivňování kvality výchovně vzdělávacího procesu, například prostřednictvím metodických orgánů. Na předsedy těchto komisí a sdružení je možno částečně přesunout kontrolní

činnost v oblastech plnění učebních osnov, správného sestavení a plnění tematických plánů, zajištění odpovídajícího rozsahu a obtížnosti čtvrtletních prací atp.

Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako dobrá.

Kontrolní mechanismy

Plán zahrnující kontrolní činnost z hlediska kontrolovaných oblastí a četnosti kontrol není ve škole zpracován. Zásady kontrolní a hospitační činnosti ředitel školy při ústním jednání deklaroval. Jedná se o pravidelnou kontrolu jednotlivých vyučujících a tříd v minimální frekvenci jednou ročně a metodické řízení začínajících pedagogů. Oba členové vedení se zaměřují při své hospitační činnosti na jednotlivé předměty na prvním i druhém stupni. Vzhledem k tomu, že zástupkyně ředitele školy ve funkci pracuje prvním rokem, v prvním pololetí kontrolní a hospitační činnost vedení školy probíhala společně, ředitel školy uváděl svoji zástupkyni do problematiky školy.

Inspekci byly předloženy záznamy z hospitační činnosti obou členů vedení školy - do dne konání inspekce celkem 20 záznamů v letošním školním roce, v minulém školním roce celkem 22 záznamů z hospitačí. Kromě toho vede ředitel sešit o kontrolní činnosti, kde u jednotlivých pracovníků stručně zaznamenává termín kontrol a výsledek.

Záznamy z hospitačí obsahují popis struktury hodin, jsou zde uvedeny sledované oblasti vztahující se k průběhu i výsledkům vzdělávání, pozitiva a negativa výchovně vzdělávací práce vyučujících a závěry s doporučeními pro pozitivní ovlivnění výuky. Jsou podepsané pedagogy.

Během inspekce vedení školy provedlo několik hospitačí s pohospitačními rozhovory s učiteli, kdy výuka byla podrobena analýze. Úroveň rozborové činnosti je hodnocena jako velmi dobrá, oba členové vedení prokázali odbornou erudici, pedagogickou i psychologickou zdatnost v jednání s podřízenými. Byl vytvořen prostor pro diskusi obou zúčastněných stran, vyučující se mohli ke své práci vyjádřit. Bylo podporováno sebekritické zamyšlení nad možnostmi dalšího vylepšování jejich práce.

Kontrola pedagogické dokumentace je realizována oběma členy vedení po domluvě. Vedení třídních knih je kontrolováno jedenkrát měsíčně, třídní výkazy a katalogové listy nejméně dvakrát ročně souběžně s klasifikací žáků. Výsledky těchto kontrol jsou individuálně řešeny ústní formou či vložím písemného upozornění do kontrolované dokumentace.

Čtyřikrát ročně je prováděno podrobné hodnocení prospěchu, chování a absence žáků na schůzích pedagogické rady. Tyto výsledky jsou statisticky zpracovány. Úroveň výuky je částečně hodnocena sledováním úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na střední školy.

Práce výchovné poradkyně a protidrogového koordinátora je konzultována a sledována. Plán činnosti výchovné poradkyně byl předložen.

Kontrola pořádku, bezpečnosti žáků o přestávkách a ve školní jídelně je v kompetenci zástupkyně ředitele, která rozepisuje dozory z řad vyučujících. Chod školní družiny organizačně zajišťuje a kontroluje ředitel školy.

Zjištění a následná opatření vedení školy, vyplývající z provedených kontrol, jsou diskutovány na schůzích pedagogických rad a provozních porad. Písemné výstupy z kontrol s podpisem kontrolovaného pracovníka nejsou pořizovány, dle sdělení vedení školy zatím vždy došlo k nápravě zjištěných nedostatků.

Kontrolní činnost ve škole a její využívání pro zlepšení práce pedagogických i nepedagogických pracovníků je na dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Na základě zjištěných skutečností je kvalita řízení celkově hodnocena jako dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 25. 3. 1996,
- udělení výjimky MŠMT ČR pro krácení přestávek ve školním roce 1999/2000, pod čj. 26 993/99 - 2,
- vzdělávací program Obecná škola, schválený MŠMT ČR pod čj. 12 035/97-20,
- učební plán - Obecná škola I. stupeň, schválený MŠMT ČR pod čj. 12 035/97-20,
- učební plán - Obecná škola II. stupeň, schválený MŠMT ČR pod čj. 12 035/97-20,
- koncepce rozvoje školy ze dne 23. 3. 1999,
- organizace školního roku 1999/2000,
- vnitřní program a aktivity školy,
- vnitřní Klasifikační řád základní školy ze 17. dubna 2000,
- výroční zpráva školy za školní rok 1998/99,
- rozvrh hodin a přestávek pro školní rok 1999/2000,
- ustavení Rady školy ze dne 22. 10. 1998,
- ustavení správců sbírek, garantů za předměty a další pověření pro školní rok 1999/2000,
- seznam integrovaných žáků k 4. 5. 2000,
- kritéria hodnocení pracovníků při vyplácení nadtarifních složek platu s platností od 1. 9. 1998,
- vnitřní platový předpis platný od 1. 1. 1999 s dodatkem od 1. 1. 2000,
- podkladová inspekční dokumentace,
- třídní knihy pro školní rok 1999/2000,
- třídní výkazy a katalogové listy,
- tematické plány vyučujících pro sledované předměty,
- hospitační záznamy inspektorů.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- příznivé personální, prostorové i materiální podmínky pro výuku přírodovědných předmětů,
- ustanovení uvádějících učitelů jako pomoc začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím,
- demokratický styl řízení školy umožňující diskusi a připomínky zúčastněných,
- podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- zodpovědně a kvalitně zpracovaný vnitřní klasifikační řád.

Negativa:

- nejednotná formální i obsahová úprava tematických plánů,
- absence metodických komisí pro skupiny předmětů podobného charakteru,
- není sestaven plán kontrolní činnosti vedení školy.

Doporučení:

- obsahově sjednotit tematické plány (podrobnější časové i tematické členění, návaznost mezi ročníky),
- označit trvale velikost napětí na svorkách elektrického rozvodu v lavicích,
- častěji provádět ústní zkoušení žáků, věnovat větší pozornost samostatnému projevu žáků a jeho věcnému obsahu,
- věnovat pozornost závěrečným částem vyučovacích hodin,
- ustanovit metodické orgány školy, které budou garantovat oblast plnění učebních osnov, správné sestavení a plnění tematických plánů a zajištění odpovídajícího rozsahu a obtížnosti čtvrtletních prací,
- do zápisů z jednání pedagogických rad uvádět kromě programu také závěry a usnesení ředitele školy včetně odpovědnosti a termínů plnění jednotlivých úkolů,
- písemně zpracovat plán kontrolní činnosti,
- zvážit přínos vzdělávacího programu Obecná škola pro současné podmínky školy,

Na základě uskutečněných hospitací, kontroly povinné dokumentace a dalších zjištění jsou hodnoceny personální podmínky výuky jako vynikající, materiální a psychohygienické podmínky výuky jako velmi dobré. Celkově je hodnocena úroveň vzdělávání sledovaných předmětů jako velmi dobrá. Oblast řízení je inspekci hodnocena jako dobrá. V hospodaření s finančními prostředky nebylo při kontrole shledáno jejich neefektivní čerpání.

Základní škola Nové Město nad Metují, Komenského ulice, plní svoji výchovně vzdělávací funkci a celkově je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Pavel Baštář	Pavel Baštář
Členové týmu	Pavel Bachtík	Pavel Bachtík
	Mgr. Květoslava Dřevíková	Květoslava Dřevíková
	Mgr. Eduard Suchanek	Eduard Suchanek

V Náchodě dne 1. června 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. 6. 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Vladimír Milt	V. Milt

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	27. června 2000	093 266/00-5073
Zřizovatel	27. června 2000	093 265/00-5073
Rada školy	27. června 2000	093 267/00-5073

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	připomínky nebyly podány